

ПИЛИПЕНКО Д.В.,

*студентка спеціальності «Журналістика»
Національного університету «Запорізька політехніка»;*

ЕСЬКОВА К.В.,

*старший викладач кафедри журналістики
Національного університету «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна*

СПЕЦИФІКА СТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ПРОГРАМИ НА МИСТЕЦЬКУ ТЕМАТИКУ

Після початку повномасштабної війни з Російською Федерацією в українському медіапросторі зросли запити суспільства на вітчизняний культурний продукт. Висвітлення різноманітних мистецьких явищ і подій набрало актуальності, що є вже великим досягненням у розвитку цього напрямку, проте цього ще недостатньо.

Наразі висвітлення культурного аспекту у ЗМІ спостерігається точково, наприклад, на «Суспільне.Культура», у різноманітних інтернет-медіа та на просторах блогінгу. Багато блогерів вже завоювали довіру у своїх читачів та слухачів, що дозволяє впливати на аудиторію й поширювати культурні цінності. Що стосується телебачення, то культура та мистецтво там передаються ілюзорно (уявно). Уявні образи здебільшого не викликають довіри, за рахунок чого культурний розвиток нашого людства призупиняється.

Окрім того, саме хореографічний аспект культури, мистецтва і спорту майже ніяк не представлений. Хоча ця сфера діяльності потребує розголосу, адже допомагає краще пізнати людину, розкрити її потенціал, розвинути духовний стан і не тільки.

Слід зауважити, що саме авторські програми, які спрямовані на висвітлення певної тематики на телебаченні, вкрай необхідні. Їх мета – глибоке дослідження обраного напрямку та якісна демонстрація його глядачу, який має виокремити власні інсайти після ознайомлення. Окрім того, у наукових розвідках дослідженню авторських програм на телебаченні не приділено належної уваги.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю презентувати мистецький продукт на тему хореографії в авторській програмі.

Метою роботи є розробка концепції та створення пілотного випуску авторської програми на хореографічну тематику.

Авторські програми – концептуально розроблений і реалізований авторський медіапродукт, у якому автор виступає творцем оригінального задуму і контролером усіх етапів його розробки. Головний критерій у розробці авторського проекту – оригінальність задуму, найчастіше це майже не розкрита ніша, яка деталізовано розповідає глядачу корисну та цікаву інформацію, подача якої не має бути схожою на будь-які інші види передач.

Одним із найскладніших етапів створення авторської програми є визначення тематики й напрямку руху в обраній сфері. Так чи інакше треба відштовхуватися від того, що автору цікаво, що йому подобається та чим він живе. У даному випадку вибір зупинився на висвітленні хореографії як виду спорту й мистецтва. Ця ніша мало заповнена і здебільшого присвячена різноманітним конкурсам, наприклад телепроект на «СТБ» «Танцюють всі». Хореографія зсередини майже не продемонстрована на екрані, і це доволі дивно, адже це кропітка і складна робота, яка приносить задоволення багатьом. Яким є життя танцівників поза сценою, як вони переживають травми, перемоги і невдачі? Це все звичайним людям невідомо. Власний досвід авторки цього проекту дозволяє глядачам дізнатися про справжнє життя українських хореографів та виконавців.

Відштовхуючись від того, що саме важливо продемонструвати в авторській програмі, обрано назву: «Мистецтво|Закулісся». Вона відображає концепцію програми, у якій ідеться про мистецтво, яким воно є «по той бік» оплесків і софітів.

Другим етапом роботи над проектом є розподіл тем на сюжети: тобто всі випуски першої серії авторської телепередачі «Мистецтво|Закулісся» стосуються виключно модерну – одного з найпопулярніших різновидів хореографії.

Кожна серія поділена на 4-5 блоків:

1) вступ: інформація про різновид хореографії, його основоположників тощо. Наприклад, у пілотному випуску – історія виникнення модерну та знайомство з творчістю Айседори Дункан;

2) інтерв'ю, яке наближає до глядача – бесіда зі звичайними, не медійними людьми. Хто, як не власні батьки, найближчі родичі, краще знає, як їх дитина переживає і відчувається після кожного тренування? У пілотному випуску – це бесіда з Надією Вікторівною, мамою ведучої;

3) коментарі: допомагають на досвіді професійних танцівників краще дізнатися про справжній світ хорео. У пілотному випуску – власні

спогади та враження учасників зразкової студії сучасної хореографії Модерн Данс «Стиль»;

4) інтерв'ю з фахівцями в галузі хореографії. У пілотному випуску – репортажна зйомка та бесіда з учасником «Київ Модерн Балету».

Третій етап – написання сценарного тексту, його редагування та допрацювання. Саме з цього етапу починається магія творчості. Безліч думок, цікавих конструкцій, інформації. Найважче – її поєднання та скорочення.

Найважливіше завдання цієї програми – позбавитися від перенавантаження таймінгу. Якщо рахувати усі 4 блоки разом, вийде не більше, ніж 40 хвилин. Це є перевагою таких передач, адже глядач не втомлюється слухати й дивитись. Після перегляду вступної інформації, що сягає трьох хвилин, певним чином у нього може виникнути бажання передивитись одразу весь блок серії, і все це завдяки невеликому хронометражу.

Етап чотири – знімальний процес. Є одним із найкумедніших і найважчим для деяких учасників одночасно.

У передачі «Мистецтво|Закулісся» відсутні експерти зі сфери хореографії. Автори певним чином хочуть наблизити її до глядачів, саме тому прийнято використовувати лише власні історії звичайних людей. Саме тут виникла перша складність. Через те, що в кадрі відсутні медійні особи, які звикли жити постійно під прицілом камер, знімальний процес відбувався довше й дещо напруженіше. Звичайній людині тяжче знаходитись перед камерою через хвилювання від неправильної вимови чи формулювання речення.

Етап п'ять – монтаж. Найдовший за обсягом процес, який значно коригує всі відзняті файли. Через те, що частина програми знімалась у студії, монтаж (наприклад, інтерв'ю) дещо легший. Адже локація незмінна, майже відсутня динаміка, професійно налаштоване світло, шуми – наприклад, вітер – відсутні. У професійній судії мізансцену можна заздалегідь не планувати, чого не не уникнути під час знімального процесу на вулиці.

Під час монтажу першої частини блоку про модерн виникла друга складність: через відсутність потрібних операторських та ораторських здібностей під час знімального процесу (вдих в одному і тому самому місці, ракурс та план (крупний/середній)) у деяких моментах на відео присутні стрибки рухів, ракурсів тощо. Під час знімального процесу останнього блоку серії про модерн, у Києві, таких помилок було допущено вже набагато менше.

Для поширення інформації про проєкт було застосовано месенджер телеграм та соціальну мережу інстаграм. Посилання на кожне відео публікувалось і розсилялося по чатах зі знайомими. В інстаграмі публікувалися сторіс зі скріншотом сторінки в ютубі, додавалось посилання на канал і на кожне відео окремо. Фейсбук-сторінка прив'язана до інстаграм-акаунту, тому, посилання на ютуб за замовченням публікувалось на фейсбуці також.

Статистика станом на 17 квітня 2024 рік: кількість підписників на каналі – 35. Кількість переглядів першого епізоду – 91, лайків – 27, коментарів – 25; кількість переглядів другого епізоду – 191, лайків – 44, коментарів – 60; кількість переглядів третього епізоду – 121, лайків – 38, коментарів – 32; кількість переглядів четвертого епізоду – 92, лайків – 33, коментарів – 33.

Спираючись на статистику можна зробити висновок, що майже кожен, хто ставив лайк, писав коментар. Аналіз коментарів дозволяє стверджувати, що всі відгуки позитивні, дизлайки відсутні. Станом на 17 квітня 2024 року сумарно назбиралось 807 переглядів, 142 лайки та 150 коментарів. На канал підписалися 35 користувачів.

Отже, визначення мети авторської програми, окреслення тематики, розробка сценарного плану – перші кроки до створення якісного телевізійного продукту. Монтаж кожного відзнятого сюжету – кропітка праця, що займає найбільше часу, але майже ніяк не оцінюється глядачем. Важливим кроком у створенні телевізійного продукту є зацікавленість автора і його особисте бачення кожного знімального фрагменту.